

GAZETA TRANSILVANIEI

Abonamentul: pentru Austro-Ungaria pe un an 24 cor.; pe 1/2 an 12 cor.; pe 3 luni 6 cor., pentru România și streindtate pe un an 40 lei; pe 1/2 an 20 lei.

ZIAR POLITIC NAȚIONAL.

Apare seara, în fiecare zi de lucru.

Redacția și administrația: Strada Prandăului Nr. 15.
Inseratele se primesc la administrația. Prețul după tarif și tariful
Manuscrisele nu se înapoiază. TELEFON Nr. 226.

Rassa galbenă.

În lupta pentru existență, — vedem că adeseori curge sânge pentru o bucată de pâine și frați buni se toacă în cap pentru un petec de pământ.

Așa e și în viața popoarelor. Mai întâiu găsim popoare cari se luptă pentru o pradă, mai târziu pentru a avea pășuni mai bune, și în fine se începe lupta pentru piețe, lupta după colonii. Grecii au trebuit să nimicească Troia, pentru ca să rămână singuri stăpâni peste Marea Egeică. Romanii au dărâmat Cartagina, pentru a stăpâni Africa.

Lupta aceasta pentru existență ca și lupta după colonii o găsim și azi. Aci însă abia mai este un petec de pământ neexploatat de europeni și rasa albă. O singură țară mai e în care își încearcă norocul și aceasta e vechea împărăție: China.

China e cea mai veche împărăție din lume. Istoria ei se începe la anul 2600 înainte de Christos. Are 430 milioane de locuitori. Locuitorii sunt împărțiți în patru grade de nobilitate: 1) învățați, — 2) proprietari de pământ, — 3) meseriași și 4) comercianți. Nobilitatea de naștere nu număra la ei nimic. Așa vechea familie imperială avea 6000 grade nobilitate după naștere, dar fiecare se nizaia să își câștige și una din nobilitățile de mai sus pentru a numera ceva în societate.

Chinezul e cuminte, așezat, cumpătat, harnic și mai presus de toate este nepretențios și răbduriu. În ale științei ei sunt înaintea noastră cu mii de ani. Ei cunoșteau busola cu 2200 ani a. Chr., — praf de pușcă de pe vremea lui Christos, hârta din veacul întâiu după Christos, și tipografia din veacul al șaselea.

Ca o dovadă a culturai lor amintesc numai câteva lucruri: Chinezii au o mulțime de ziare, dintre aceste singur revista „Shon-Pan“ are 350 mii abonați, iar enciclopedia lor „Junglatien“ are 22.870 tomuri. 2000 de învățați au lucrat la ea în secolul XV.

Creștinismul încă e bine lăsat în China. Catolicii au 41 episcopii, 50 seminare preoțești și o mulțime de școli. Numărul elevilor în aceste școli trece peste 60.000. Misiunea evanghelică are 100.000 credincioși.

China a fost până acum patru ani împărăție. Atunci s'a declarat de republică. Președintele republicii este *Juanșikhai* și parlamentul lor se cheamă „Lifajuan.“

Puterile Europei să nuzesc din răspuțeri a câștiga teren în vastul imperiu. Rusia având nordul Asiei dorește ași întregi împărăția pe conta Chinei. Anglia stăpânind Indiile vrea să câștige teren și în împărăția vecină. Germania încă și-a făcut o colonie *Cing-tau*. Stârșitul acestei înfloritoare colonii îl știm cu toții.

Rusia pentru a câștiga simpatia Chinei a făcut tot posibilul. Țarina *Catvina* a Rusiei și-a clădit în palatul din Țarcoiselo un sat chinez, în care a colonizat o mulțime de artiști chinezi, cari dădeau zilnic reprezentații în teatrul făcut anume după model chinez.

Celelalte popoare ale Europei încă au început cultul chinez. Mai întâi s'a adus numai mătase nelucrată, apoi fel de fel de țesături artistice cu smei, crocodili și alte animale fantastice. Apoi s'au adus obiecte fine de porcelan, cari sunt lucrate cu atâta artă, încât fabricile europene nici azi nu le pot imita. Cultul chinez își ajunge la anul 1900 apogeu aici în Europa. La expoziția din Paris i s'a făcut un pavilion separat — și acest pavilion era cel mai cercetat.

Dar nu numai Europa ci și America, apoi sora ei mai tineră Japonia să nuzia să câștige teren în China. China însă simpatiza mai mult cu Rusia. Anglia văzându-și terenul pierdut, ațâță Japonia contra Rusiei și menagează Japonia în războiul japonezo-rus.

Anglia și a ajuns scopul. Rusia a pierdut o parte din Estremul orient. A mai rămas însă Germania. Isbucnind acum războiul mondial, tot Anglia a ațâțat Japonia și contra Germaniei și provincia înfloritoare germană *Cingtau* din China este cuprinsă de japonezi.

Ieșind Japonia și acum învingătoare rămâne singură stăpână în Estremul orient. Incheie cu China un contract prin care câștiga putere absolută asupra Mandciuriei și a Mongoliei și China se trezește prin acest contract ca stat vasal al Japoniei.

Rusia strămtorită fiind de Germanii cere muniție dela Japonia și pe urmă cere și sprijin militar promițându-i în schimb mână liberă în Estremul orient.

Anglia și America privesc însă

cu ochi răi puterea aceasta prea mare a Japoniei și agită națiunea soră în contra ei. Agenții lor cutrieră China și agită poporul în contra Japoniei.

Poporul chinez s'a trezit din letargia seculară și este azi conștient de demnitățile sa națională. Deputații chinezi au pornit o mișcare pentru a scăpa de amestecul străin, iar pentru a scoate pe Japonezi din Mandciuria și Mongolia au înființat mai multe bănci. Un astfel de institut are 30 milioane capital societar și susține 60 colegii de reorganizare a ținuturilor expuse. »Banca Colonială« cu un capital de 6 milioane se ocupă exclusiv cu parcelarea moșilor din Mandciuria și Mongolia și are devisa: scoaterea Japonezilor de acolo.

Ziarele chineze scriu zilnic articole înflăcărâte prin cari apelează la sentimentul național și pretind schimbarea sistemului de guvernare. Ziarul »Kuo-min-pao« scrie: »Nu e vrednic chinezul să mai trăiască, dacă nu e în stare să scape de amestecul străin și să scuture jugul japonez!«

Urmarea acestor agitații este că China a hotărât reorganizarea armatei după modelul german și contingentul militar s'a fixat deocamdată la 1 1/2 milion soldați. Afară de asta s'a decis formarea unei flote de război și zidirea de porți de război în: *Bej-Chaj, Sanchevan, Siaganvan, Juntsen și Chleudan*.

Președintele republicii chineze *Juanșikhai* a dat acum în 6 Septembrie primului secretar de stat *Jang* un manifest pentru a-l publica în »Lifajuan« (parlament). Conținutul acestui manifest este următorul: »Sunt 4 ani, de când poporul chinez m-a ales de președinte al republicii. În timpul acesta greu am apărât totdeauna interesele țării și am susținut noua formă de guvernare. Nu de mult s'au pornit mai multe curente în țară. Așa niște reprezentanți din provincie au înaintat o petiție, prin care pretind schimbarea sistemului de guvernare. Schimbarea modului de guvernare eu nu o încuviințez, pentru că ar sdruvincia temelile țării și am da ansă la un nou amestec la afacerele interne ale țării. Nu sunt însă contra de-a introduce inovații pe toate terenurile. Noi trebuie să ne consolidăm, să facem o constituție nouă modernă și să aducem legi potrivite și practice amăsurat posi-

ției și referințelor țării noastre. Aceste vi le recomand eu domnilor reprezentanți al »Lifajnam«-ului spre orientare și îndreptare“.

Oare bine a făcut Anglia că a agitat China contra Japoniei? Oare nu s'a jucat cu focul când le-a dat statul să-și reorganizeze armata și să-și facă o flotilă de război? Oare bine a făcut Rusia că a cerut ajutor japonez?

Dacă va ajunge populațiunea asta imensă, care să nutrește cu un pumn de hrișcă la zi, să ne cunoască pe noi și bogățiile Europei, oare nu va căpăta pofta să pornească într-o bună zi pe mare și pe uscat spre bătrâna Europă? Dacă am luminat acest popor blăjin și i-am dat arma în mână, oare în lupta pentru existență nu se va întoarce rasa galbenă mai întâiu în contra noastră?....

Dr. A. R.

Tratatul cu statele balcanice. Din Sofia se anunță cu data de 15 Sept.:

Reprezentanții Puterilor Impătritei înțelegeri au făcut azi dimineață (Mercuri) o vizită prim-ministrului prezentându-i un adaus la nota lor din urmă, asupra căruia se păstrează cel mai strict secret. Se crede însă că noua notă nu oferă destule garanții cu privire la stăpânirea teritoriilor cerute dela Sârbi și Greci. După ziarul »Dnevnik« însăși ententa nu e mulțumită cu răspunsul Sârbiei.

A doua misiune balcanică a lui Cruppi. Din Viena ni se anunță: După o știre din »Echo de Bulgarie«, fostul ministru de externe al Franței, d. *Jean Cruppi* a sosit din București la Sofia în a doua misiune balcanică. După prima misiune în Balcani d. *Cruppi* s'a dus la Petersburg, de unde s'a întors iar la Paris.

Acum d. *Cruppi* a fost însărcinat cu a doua misiune în Balcani, care îl va duce peste Niș și Athesă. Dala Niș, d. *Cruppi* în societatea lui *Pastici* și prințul *Trubeskoj* va merge la *Kragujevaf* unde se află principele-moștenitor *Alexandru*.

După știrile din cercurile antantei *Cruppi* ar fi însărcinat să înduplece Serbia pentru a face concesii mai largi Bulgariei.

Chestia românească.

— Un articol al prof. Lutz Korodl. —
Urmare.

După ce autorul relevă agitația ruse-filă a unor anumite ziare bucureștene căutăm astfel:

În toată acestor svârcoiri Rusia aduce o nouă notă. Ea cere Româneli trecerea liberă a 250.000 soldați ruși în Bulgaria, pentru ca această armată să ia direcția pe uscat spre Constantinopol. Prin acordul turco-bulgar, care se apropie tot mai mult de realizare, se prezintă însă acum situația pentru Rusia ca și pentru România cu totul altfel. România, cu toate calitățile eminente ale armatei sale, cu greu se va decide să se espună, ca alaltă pe față a Rusiei, pericolului unui atac dela nord și sud, de către Ardeal și Bulgaria.

Evenimentele împing deci cu necesitate de fer România spre o hotărâre; o neutralitate prietinoasă vizibilă față de puterile centrale este încă cel mai mic fapt, pentru care trebuie să se decidă, dacă România vrea să tragă vre-un câștig din noua situație creată. În caz contrar, dacă ar prinde acum arma în contra noastră, ar trebui să fie pregătită cu siguranță matematică la un eșec catastrofal.

Dar și în ce privește latură diplomatică s'a înrăutățit în mod însemnat situația Româneli prin desăsurarea favorabilă a tratatelor Bulgariei cu alianța triplă germană-austro-ungară-turcă, deoarece prin desăsurarea serioasă a acestor tratative România a ajuns deodată pe planul al doilea. Prin atitudinea rezervată și rece a guvernului român, deasemenea și prin renunțarea s-a la tratative cu puterile centrale, România a dat prilej direct, ca firele, pe cari o mână pricepută le-ar fi putut atât de ușor lega la București, să treacă la Sofia. D-l Brătianu sau urmașul său va avea acum o muncă după de-a aduce în concordanță interesele bulgare cu cele române, cari interese, după al doilea război balcanic, au ajuns prin pocea dela București într-un desacord penibil.

Că oare actualul ministru român putea-va rezolvi această mare problemă, în urma greșelilor făcute în chestia transiului de munițiuni și a exportului de cereale, — apare aproape dubios. În actuala sa compoziție guvernului român cu siguranță nu e capabil pentru aceasta... Un cuvânt al regelui ar putea încă mult salva. Și doar autoritatea sa trebuie să fie mare! În România se spune doar nelăturat, că ultimele hotărâri depind de fapt și singur dela el și că în cele din urmă se întâmplă aceea ce vrea regele și prim-ministrul său.

Situația Româneli desigur nu e atât de simplă; dar ea s'ar putea în măsură extraordinară simplifica, dacă guvernul d-lui Brătianu ar da dovadă de mai multă aplicare spre hotărâre. Nu face oare impresia unei bajecuri, când reprezentanții ententei adresează

Din lectura mea de război.

de Dr. med. *Mircea Mocanu*.

În război, având și timpul necesar, îți revine gustul de a citi romane și drame pe măsură ce perzi răbdarea de-a studia alte lucruri mai serioase. Adunându-mi-se un imens material pe acest fel, cred, că fac o plăcere publicului cetitor în aceste vremuri turburii, dând prin scurte dări de seamă ale romanelor și dramelor mai de valoare citite o lectură ușoară, senină, ce-ți reîmprospătează vremurile păcii binefăcătoare.

Încep cu un roman german modern de o bună reputație: *Waller Bloem*. Dintre multele lui romane unul din cele mai reușite e »*Das lokende Spiel*«. (Jocul capricios.)

Richard Königsmark e actorul dramatic cel mai sărbătorit al teatrului de curte din Berlin. Soția lui contesa de Langesdorf, fata unui general, e deasemenea prima tragediană de o clasă frumusețe a aceluși teatru. Jocul capricios însă (vezi titlul) al

sortii și al firii lor de artiști li face să divorțeze fără a fi avut pentru acest pas vre-un motiv serios. Richard se crede fericit, că poate începe din nou liber și fără grijă iubirea, luptele și viața.

Primul lui pas după divorț, voind să guste fără neșajia libertatea, e o călătorie de plăcere pe Rhin. Își vizitează și micul lui orașel de provincie, unde debutase cu 18 ani mai înainte. Seara la o reprezentație teatrală îi bate la ochi distinsa frumusețe a D-șoarei de Munzinger, fata bogată a primarului orașului. A doua zi el bărbatul trăit și rafinat o vizitează în castel cu foima tremurândă ca în ziuă, când făcuse prima lui declarație de amor. Ochiul lui Richard însă de un seducător foc au seșiși farmec și statură lui aristocratică tot așa de svelta ca și atunci, și limba lui mai aleasă și gesturile lui mai elegante, decât oricând — nu e mirare — că Clotilda Munzinger e în o 1/2 de oră cucerită.

Părinții D-șoarei de Munzinger nu sunt acasă. Richard însă în nobleța caracterului său, în iubirea lui curată și sinceră se poartă corect, demn și respectat. Dându-și mai bine seama, că iubirea lui nu poate avea nici un rost,

voind doar să păstreze o amintire dragută și inocentă despre Clotilda se ridică brusc cu promisiunea, că va mai veni și mâine. Dar Richard nu mai vine.

Clotilda însă află a doua zi dela preotul orașului, prieten al familiei, că Richard Königsmark e primul actor dramatic al Germaniei. Interpretază plecare la bruscă așa, că Richard n'a găsit-o deamăni de ei, și fără să lase măcar un rând părinților pleacă la Berlin, unde se înscrie la conservatorul dramatic, având de gând ca prin munca ei cinstită să se înalțe și ea până la el.

Între acestea Editha Königsmark de Langesdorf face cunoștința unui medic totodată și dramaturg Dr. Neuenhorn, care tocmai voia să și încerce norocul cu o piesă nouă la teatrul din Berlin. Medicul e un bărbat simplu, simpatic, văduv, dar iubirea dintre Richard și Editha n'a fost dintre acelea, cari să se stingă fără de urmă. Cu toate acestea Editha crezând despre medic, că e un dramaturg de talent, că va avea prin noua lui dramă succese triumfătoare, că se va ridica cu reputațiunea lui mai sus decât Richard, — asta era ceea-ce mai cu seamă o ambiționa pe

Editha — într'un moment de uitare de sine, dar după multe sbucumări sufletești își oferă toate grațiile postului și medicului Neuenhorn.

Urmează în roman acum scene intrădever de toată frumusețe demne de un Balzac sau Zola. Editha și Richard fără să știe unul de altul sunt prinși în cursă de directorul unui teatru nou din Berlin, — angajându-i pe amândoi la teatrul său, căruia avea să-i servească de cea mai admirabilă reclamă faptul, ca pe aceeași scenă, în aceeași piesă, în rolurile principale joacă perechea divorțată Königsmark.

Întâlnirea nevisată între Richard și Editha e admirabil descrisă. Richard simte, că tot o iubește încă cu iubirea veche și ca foc nou, se miră ei singur și nu se înțelege cum de a putut părăsi pe Editha, prototipul femeii desăvârșite, model de gingașie, talent și frumusețe și în viața lui siguratică simțe neșpus de dureros lipsa ei. Dar Editha în conștiința, că prin pasul ei cu Neuenhorn e perdută cu desăvârșire pentru Richard, îl ține pe acesta cu răceală la distanță.

Deodată la proba generală a unei piese, Richard își pierde șirul pentru câteva momente, căci observă între da-

mele de decor pe d-șoara de Munzinger. După probă se întâlnește și Richard cu o surpriză, ce-l mă gulește, înțelegând în grandioasă a Clotildei, că anume pentru el și din cauza lui se dedicase carierii de teatru. Se poartă cu ea, ca un părinte, fin și delicat. Clotilda însă era abia de 18 ani, mai frumoasă, decât ori-când, iar Richard trecuse de 38, și începând Clotilda să pătrundă tot mai adânc viața după culise, ba având ocazie să fie de față la o ceartă între Richard și director, începe de a nu mai vedea în el un zeu, ci numai un actor superior celorlalți oameni, dar și mai bătrân.

Și să mai adaugă încă ceva. Cu prilejul probei generale a piesei lui Neuenhorn, în care aveau rol pe scenă și animale, un gest sălbatic al unui elefant stârștește o teribilă panică. Editha, care era tocmai în rol, rămâne împetră de groază. Pe scenă era și Clotilda. Richard, care după culise își admira în rolul ei splendid vechea lui soție, observă pericolul. Și fără a se ocupa de Clotilda, cu o dibace săritură cuprinde în brațe pe Editha și o salvează din pericolul iminent. Clotilda în panica generală se alege cu leziuni destul de grave, ce o silesc să stea în pat 2 săptăm.

și am amenințări d-lui Brătianu, ca să păzească să turbare cercurile ententei...

în chestia făinei.

Ședința consiliului comunal.

Brasov 16 Sept. n. 1915.

Poate niciodată nu s'a simțit în Brasov lipsa de făină atât de cumpăt ca în zilele aceste.

Cu făina de cucuruz aceeași mișerie. Prețul chilogramului se ridicase deodată la 60 fileri...

In fața acestei mișerie de prețuri și chestiunea făinei va fi adusă la ordinea zilei în apropiata ședință a consiliului comunal.

Primarul orașului Dr. Schnell a și dat imediat deslușirile cerute. A declarat că magistratul orașului a făcut la timpul său toți pașii pentru delimitarea lipsei de făină și de lemne.

In fața acestei mișerie de prețuri și chestiunea făinei va fi adusă la ordinea zilei în apropiata ședință a consiliului comunal.

Consiliul comunal a luat la cunoștință răspunsul primarului în speranța, că în curând va fi delimitată lipsa de făină și de lemne.

Grecii concentrează. După propunerea ministrului de război, guvernul grecesc s'a hotărât să cheme sub drapel ei începere dela 1 Octombrie viitor și pentru o perioadă de instrucție de 3 luni, pe toți oamenii neinstruiți din toate provinciile adică 10 clase ale rezervelor.

Bancă franco-angleză la Sofia. Din Sofia se anunță că antanta a înființat de curând acolo o bancă franco-angleză cu un capital original de 40 milioane franci, cu scopul de-a vinde puterilor antantei, întreaga rețea de grâu din Bulgaria.

Flota rusească din Marea-Neagră - în apele bulgare. Agenția Havas anunță că flota rusească din Marea-Neagră ar fi primit ordinul să stea gata pentru plecarea în apele bulgare.

Șămăni. Richard pentru fapta eroică e decorat din partea ministerului de culte. Lekionile suferite la proba generală o vindecă însă cu desăvârșire pe Clotilda, căci s'a convins cum nu se putea mai bine, de iubirea mare, sinceră și adâncă, ce Richard și acum o păstrează Edithol.

Când după multă căutare părinții regăsesc pe fugară, Clotilda își primește plângând de bucurie părinții și fără multă greutate părinții își pot lua fata acasă tot așa de nevinovată, după cum a plecat, însă mai bogată cu o experiență de viață.

Plesa lui Neuenborn în care rolurile principale le joacă Richard și Editha cade. Medicul desiluzionat încă în aceeași seară pleacă acasă să și vadă de pacienții lui din Frankfurt. Sosit acasă găsește deja în biroul lui telegrama:

„Îți dorim restabilirea echilibrului sufletesc și noi puteri de mână.“ Editha și Richard Königsmark. După un joc capricios Editha și Richard deveniseră iarăși o pereche ferocită.

SITUAȚIA Din România.

Contele Czernin, ministrul Austro-Ungariei la București, a fost primit în audiență, Marți d. a. la orele 4, de către M. S. Regele Ferdinand.

Oficiul guvernului român „Viitorul publică următoarea desmințire: „De câțeva vreme o parte a presei bulgare, publică diferite știri senzaționale, privitoare la armata română...

La București a început să apară un nou cotidian pus în serviciul cauzei agricole. Noul ziar „Agrarul“ e pus sub direcția cunoscutului ziarist și agricultor, d-l Al. Ciurcu.

Puteam afirma - scrie ziarul „Moldova“ - că guvernul nu crede că un atac al Austro-Germanilor în Serbia ar fi de natură a provoca o intervenție armată a României.

Plecarea M. S. Regelui Ferdinand într-o călătorie de plăcere pe Dunăre pentru o săptămână, - scrie ziarul „Ziua“ - este comentată în cercurile politice ca o indicațiune, că s'vorurile a armatei răspândite de o parte a presei în ultimele zile erau tendențioase.

De altminteri, după știrile sosite dela frontieră autorităților din Capitală, au fost prinși mișunând prin Transilvania mai mulți spioni ruși cu pașapoarte false românești.

Astfel se justifică și controlul sever al pașapoartelor, și măsurile de apărare luate de Austro-Ungaria la granițele noastre, măsuri lipsite de orice caracter ostil României.

D. Diamantis ministrul căilor de comunicații grecești, a declarat că guvernul grec trebuie să aducă câteva modificări acordului greco-român, privitor la tranzitul românesc prin Salonic.

Grecii cere ca cele 10 vagoane românești cari sosesc zilnic din România în Salonic să fie încărcate cu grâu. În schimb cele șapte vagoane grecești, cari pleacă zilnic pentru România vor transporta muniții de război în România.

Perderile engleze. Conform unei comunicări a subsecretarului de stat englez pierderile engleze dela începutul războiului până la 21 August se ridică la 881.933 ofițeri și soldați, dintre cari 4965 ofițeri și 70.992 soldați morți, 9973 ofițeri și 241.286 soldați răniți și 63.466 soldați dispăruți.

Francezii nu vor o pace prematură. Revista germană „Tägliche Rundschau“ constată că opinia publică și toată presa franceză refuză să ia în considerație o pace prematură.

„Se pare, - zice revista, - că socialiștii, regaliștii, radicalii și clericaliștii sunt uniți în gândul de a continua războiul până la capăt. Apelul pacifistilor de asemenea nu găsește ecou la femeile franceze.“

Sărătorirea postei Maria Cunțan - la București. Din București ni se scrie: Societatea „Uniunea culturală a femeilor române“ va da în ziua de 8 Septembrie un festival artistic muzical la Ateneu, pentru a sărbători pe apreciată scriitoare Maria Cunțan.

La ost și sud-ost. Grupul marelui mareșalului Hindenburg: La capul de pod spre vest dela Dünaburg e luptă; la Soloki, spre nord-vest dela Dünaburg am respins cavaleria dușmană. La Viliņa, la nord-est și la nord-vest dela Viliņa, am respins contra-atacurile Rușilor.

Grupul principelui Leopold de Bavaria: Am aruncat pe dușman dincolo de S-zara.

Grupul marelui mareșalului Mackensen: Urmărirea spre Pinsk continuă. Numărul prizonierilor s'a ridicat peste 700.

Fe frontul sud-estic trupele germane au respins sângeros atacurile dușmanului.

SITUAȚIA Din România.

Contele Czernin, ministrul Austro-Ungariei la București, a fost primit în audiență, Marți d. a. la orele 4, de către M. S. Regele Ferdinand.

Oficiul guvernului român „Viitorul publică următoarea desmințire: „De câțeva vreme o parte a presei bulgare, publică diferite știri senzaționale, privitoare la armata română...

La București a început să apară un nou cotidian pus în serviciul cauzei agricole. Noul ziar „Agrarul“ e pus sub direcția cunoscutului ziarist și agricultor, d-l Al. Ciurcu.

Puteam afirma - scrie ziarul „Moldova“ - că guvernul nu crede că un atac al Austro-Germanilor în Serbia ar fi de natură a provoca o intervenție armată a României.

Plecarea M. S. Regelui Ferdinand într-o călătorie de plăcere pe Dunăre pentru o săptămână, - scrie ziarul „Ziua“ - este comentată în cercurile politice ca o indicațiune, că s'vorurile a armatei răspândite de o parte a presei în ultimele zile erau tendențioase.

De altminteri, după știrile sosite dela frontieră autorităților din Capitală, au fost prinși mișunând prin Transilvania mai mulți spioni ruși cu pașapoarte false românești.

Astfel se justifică și controlul sever al pașapoartelor, și măsurile de apărare luate de Austro-Ungaria la granițele noastre, măsuri lipsite de orice caracter ostil României.

D. Diamantis ministrul căilor de comunicații grecești, a declarat că guvernul grec trebuie să aducă câteva modificări acordului greco-român, privitor la tranzitul românesc prin Salonic.

Grecii cere ca cele 10 vagoane românești cari sosesc zilnic din România în Salonic să fie încărcate cu grâu. În schimb cele șapte vagoane grecești, cari pleacă zilnic pentru România vor transporta muniții de război în România.

Perderile engleze. Conform unei comunicări a subsecretarului de stat englez pierderile engleze dela începutul războiului până la 21 August se ridică la 881.933 ofițeri și soldați, dintre cari 4965 ofițeri și 70.992 soldați morți, 9973 ofițeri și 241.286 soldați răniți și 63.466 soldați dispăruți.

Francezii nu vor o pace prematură. Revista germană „Tägliche Rundschau“ constată că opinia publică și toată presa franceză refuză să ia în considerație o pace prematură.

„Se pare, - zice revista, - că socialiștii, regaliștii, radicalii și clericaliștii sunt uniți în gândul de a continua războiul până la capăt. Apelul pacifistilor de asemenea nu găsește ecou la femeile franceze.“

Sărătorirea postei Maria Cunțan - la București. Din București ni se scrie: Societatea „Uniunea culturală a femeilor române“ va da în ziua de 8 Septembrie un festival artistic muzical la Ateneu, pentru a sărbători pe apreciată scriitoare Maria Cunțan.

La ost și sud-ost. Grupul marelui mareșalului Hindenburg: La capul de pod spre vest dela Dünaburg e luptă; la Soloki, spre nord-vest dela Dünaburg am respins cavaleria dușmană. La Viliņa, la nord-est și la nord-vest dela Viliņa, am respins contra-atacurile Rușilor.

Grupul principelui Leopold de Bavaria: Am aruncat pe dușman dincolo de S-zara.

Grupul marelui mareșalului Mackensen: Urmărirea spre Pinsk continuă. Numărul prizonierilor s'a ridicat peste 700.

Fe frontul sud-estic trupele germane au respins sângeros atacurile dușmanului.

SITUAȚIA Din România.

Contele Czernin, ministrul Austro-Ungariei la București, a fost primit în audiență, Marți d. a. la orele 4, de către M. S. Regele Ferdinand.

Oficiul guvernului român „Viitorul publică următoarea desmințire: „De câțeva vreme o parte a presei bulgare, publică diferite știri senzaționale, privitoare la armata română...

La București a început să apară un nou cotidian pus în serviciul cauzei agricole. Noul ziar „Agrarul“ e pus sub direcția cunoscutului ziarist și agricultor, d-l Al. Ciurcu.

Puteam afirma - scrie ziarul „Moldova“ - că guvernul nu crede că un atac al Austro-Germanilor în Serbia ar fi de natură a provoca o intervenție armată a României.

Plecarea M. S. Regelui Ferdinand într-o călătorie de plăcere pe Dunăre pentru o săptămână, - scrie ziarul „Ziua“ - este comentată în cercurile politice ca o indicațiune, că s'vorurile a armatei răspândite de o parte a presei în ultimele zile erau tendențioase.

De altminteri, după știrile sosite dela frontieră autorităților din Capitală, au fost prinși mișunând prin Transilvania mai mulți spioni ruși cu pașapoarte false românești.

Astfel se justifică și controlul sever al pașapoartelor, și măsurile de apărare luate de Austro-Ungaria la granițele noastre, măsuri lipsite de orice caracter ostil României.

D. Diamantis ministrul căilor de comunicații grecești, a declarat că guvernul grec trebuie să aducă câteva modificări acordului greco-român, privitor la tranzitul românesc prin Salonic.

Grecii cere ca cele 10 vagoane românești cari sosesc zilnic din România în Salonic să fie încărcate cu grâu. În schimb cele șapte vagoane grecești, cari pleacă zilnic pentru România vor transporta muniții de război în România.

Perderile engleze. Conform unei comunicări a subsecretarului de stat englez pierderile engleze dela începutul războiului până la 21 August se ridică la 881.933 ofițeri și soldați, dintre cari 4965 ofițeri și 70.992 soldați morți, 9973 ofițeri și 241.286 soldați răniți și 63.466 soldați dispăruți.

Francezii nu vor o pace prematură. Revista germană „Tägliche Rundschau“ constată că opinia publică și toată presa franceză refuză să ia în considerație o pace prematură.

„Se pare, - zice revista, - că socialiștii, regaliștii, radicalii și clericaliștii sunt uniți în gândul de a continua războiul până la capăt. Apelul pacifistilor de asemenea nu găsește ecou la femeile franceze.“

Sărătorirea postei Maria Cunțan - la București. Din București ni se scrie: Societatea „Uniunea culturală a femeilor române“ va da în ziua de 8 Septembrie un festival artistic muzical la Ateneu, pentru a sărbători pe apreciată scriitoare Maria Cunțan.

La ost și sud-ost. Grupul marelui mareșalului Hindenburg: La capul de pod spre vest dela Dünaburg e luptă; la Soloki, spre nord-vest dela Dünaburg am respins cavaleria dușmană. La Viliņa, la nord-est și la nord-vest dela Viliņa, am respins contra-atacurile Rușilor.

Grupul principelui Leopold de Bavaria: Am aruncat pe dușman dincolo de S-zara.

Grupul marelui mareșalului Mackensen: Urmărirea spre Pinsk continuă. Numărul prizonierilor s'a ridicat peste 700.

Fe frontul sud-estic trupele germane au respins sângeros atacurile dușmanului.

blină tucate, cari formează proprietatea fostilor coloni, din Șercaia. Lider Barbat președinte.

De la reuniunea vânătorilor. Membrii adesei reuniunii în sălile liceale cunoștință, că Vineri seară în 17 l. c. se va ține în localul „Vânătorii“ o on-stăruire privitoare la o vânătoare de porci sălbatice în revirul Codlei pentru Dăbâncă în 19 l. c.

Harta României. În Institutul cartografic Freitag et Berndt din Viena a apărut o nouă hartă a României în măsura 1: 1.000.000 cu părțile teritoriale învecinate bulgare, sârbe, ungare, ardelen, bucovinene și rusești. Se poate procura prin toate librăriile din țară.

Gănelist advocatul, care poartă înălțat o praxă de încă două ani, este un candidat de advocat să se aplice la cancelaria advocatului Dr. Moșu Ștefan în Borosjenő (com. Aradului).

Muzică la promena. Japochi din 29 Iulie n., muzica orașului va cântă din nou pe străzile noastre. În ziua de 5 p. m. și Duminică la ora 11 1/2, în parcul Rudolf, iar Luni Marți Vineri și Sâmbătă la ora 5 p. m. la promena de jos.

Pentru sârmanii soldați români cărora li s'au amputat picioare sau mâni și cari și-au pierdut lumina ochilor.

Transport din n-ru trecut 7370 c. 44 l.

D-l Atan. Sângheorsan preot în Preluc a colectat cu discul în s. biserică. 7

D-l Vasile Neamțiu paroh-protopop în Mica a colectat dela poporul din parohia sa Mica și din Bănești. 20

D-na Aurelia Popșu din Bala-mare. 1

La ora 7300 c. 44 l.

Intestații v. d. Iuliana Vlaicu, Silas, mamă, Rafaela Vlaicu, Ludovic Morolu n. Vlaicu. Dr. Nicolae Vlaicu, Bășiliu Vlaicu și Petrușela Vlaicu, în-ori și frați, au hotărât să dea în șantă, ca subțitul lor și a frațe.

Teodor Vlaicu, fost profesor la liceul militar din Craiova, sublocotenent I. R. la reg. 23 de hârtă.

la școlii de pe dealul Ostry (G. liza) Jovis de un glorie deșănțat în inimă, la ziua de 27 Aprilie 1915 a murit moartea de erou în al 30-lea an al vieții.

A fost înmormântat cu onorul militar lângă comuna Ostra.

Fie-ți ușor, pășantule străin și liniștea eternă.

Sibiu, Septembrie 1915.

Proprietar: Tip. A. Muresianu; Branice & Comp.

Redactor responsabil: Ioan Luca

Concurs.

Pentru ocuparea a-lor 10 (zece) locuri libere la masa studenților academici „Dr. Aurel Mureșianu din Cluj“ se deschide concurs cu termă până la 24 Septembrie n. c. la direcțiunea Institutului de credit „Economul“ - Cluj.

Cererile vor fi însoțite de următoarele documente: a) indice ori atestat de maturitate, b) atestat despre starea materială a părinților, precum și despre numărul membrilor familiei, c) declarație că au luat act de conținutul regulamentului „Economul“ și se vor conforma aceluia, d) declarație dacă au vr-un stipendiu sau nu.

Beneficiarii din semestrul trecut, cari nu au satisfăcut condițiilor și nu se vor sciza temeinic, nu vor fi luați în considerare.

Cluj, la 14 Septembrie n. 1915.

Directiunea Institutului de credit „Economul“ Cluj.

Publicare.

Un tinăr versat în afacerile notariale se caută pentru aplicare immentană la cancelaria notarială din Râșinari (Resindr Soeben m.)

Condițiuni favorabile. A-se adresa subscrișului.

Ioan Jiarociu.

pot. rom.